

Kort fortalt

28-09-2021

Underretninger om børn og unge

Underretninger spiller en central rolle i kommunernes arbejde med tidlig opsporing og hjælp til udsatte børn og unge. Når kommunerne første gang iværksætter indsatser efter serviceloven til udsatte børn, så har de forinden modtaget en underretning om barnet i ca. 7 ud af 10 tilfælde.

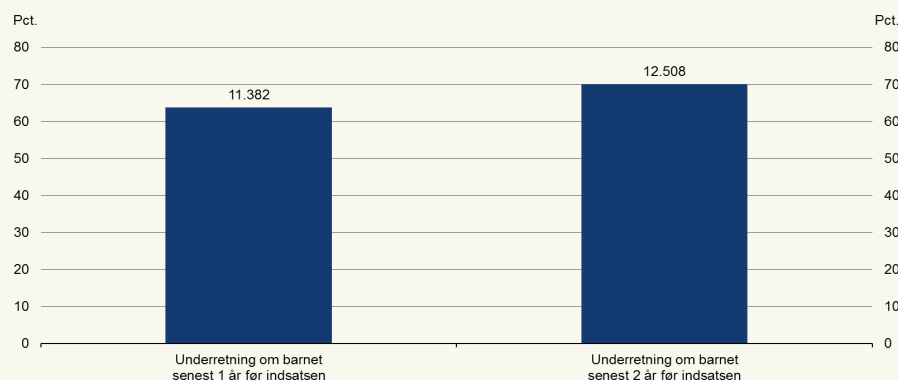
Underretninger indgår som en vigtig del af kommunernes arbejde med tidlige, forebyggende indsatser, fordi de i høj grad hjælper kommunerne med at opspore de børn og unge, som har brug for særlig hjælp og støtte. Når kommunerne således iværksætter nye indsatser efter serviceloven, så har de oftest modtaget en underretning med en bekymring for barnet eller den unge.

I 2019 iværksatte kommunerne en indsats efter serviceloven til knap 17.900 børn og unge i alderen 0-17 år, som ikke havde været omfattet af en indsats tidligere. Det omfatter bl.a. indsatser som praktisk og pædagogisk støtte i hjemmet, en fast kontaktperson for barnet eller den unge eller en anbringelse uden for hjemmet.

Ser man nærmere på forløbet op til iværksættelsen af disse indsatser, så havde kommunerne modtaget underretninger om ca. 11.400 af børnene og de unge inden for det seneste år, svarerende til 64 pct. Går man længere tilbage i tid, så havde kommunerne modtaget underretninger om ca. 12.500 børn og unge inden for de seneste to år, svarerende til 70 pct., jf. figur 1.

Figur 1

Andel børn og unge, hvor kommunen havde modtaget en underretning om barnet/den unge forud for iværksættelsen af første indsats efter serviceloven

Anm.: Børn og unge i alderen 0-17 år, som for første gang fik iværksat en social indsats inden for rammerne af kapitel 1 (§11) samt kapitel 11 og 12 i serviceloven i 2019, og hvor kommunerne havde modtaget en underretning på tidspunktet for iværksættelsen af foranstaltningen.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Når kommunerne modtager en underretning, har de pligt til inden for 24 timer at vurdere, om barnets sundhed eller udvikling er i fare, herunder om der er behov for at iværksætte akutte foranstaltninger over for barnet.

Hvis det antages, at et barn har brug for særlig hjælp og støtte, skal kommunen iværksætte en børnefaglig undersøgelse, som afdækker barnets, familiens og netværkets ressourcer samt eventuelle problemer. Undersøgelsen skal munde ud i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte særlig hjælp og støtte til barnet, eksempelvis i form af en social indsats efter serviceloven. Den børnefaglige undersøgelse skal så vidt muligt ske i samarbejde med barnets forældre og skal i udgangspunktet være færdig inden for fire måneder.

Det er dog ikke i alle tilfælde, at kommunen finder grundlag for at iværksætte hjælp og støtte til barnet. I nogle tilfælde kan det også være tilstrækkeligt med forebyggende indsatser i regi af skolen, som ikke har hjemmel i serviceloven, og som derfor heller ikke indgår i opgørelsen i figur 1 ovenfor. Det gælder eksempelvis forebyggende indsatser via PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning) eller SSP (Skole, Socialforvaltning og Politi).

Der er også tilfælde, hvor der underrettes om problemer hos børn og unge, hvor kommunen imidlertid er opmærksom på problemerne, og hvor barnet eller den unge allerede modtager hjælp og støtte enten via serviceloven eller i regi af skolen.

Læs mere om reglerne for underretninger i boks 1.

Boks 1

Lovgivning om underretninger om børn og unge

En underretning er en henvendelse til en relevant myndighed, der indeholder en bekymring for et barns eller en ungs trivsel og udvikling. Der er ikke formkrav til, hvordan en underretning skal finde sted, og der kan både underrettes skriftligt og mundtligt.

Den generelle underretningspligt efter servicelovens § 154 indebærer, at enhver, der får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år fra forældrenes eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling, eller som lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette kommunen.

For fagpersoner gælder en skærpet underretningspligt efter servicelovens § 153, hvormed personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, har pligt til at underrette kommunen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til eller grund til at antage:

1. at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte.
2. at et barn umiddelbart efter fødslen kan få behov for særlig støtte på grund af forhold hos de vordende forældre.
3. at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte på grund af barnets eller den unges ulovlige skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten.
4. at et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb.

Kommunen skal senest 24 timer efter modtagelsen af en underretning vurdere, om barnets eller den unges sundhed eller udvikling er i fare, og om der derfor er behov for straks at iværksætte akutte foranstaltninger over for barnet eller den unge.

Kommunen skal endvidere sikre, at der iværksættes en rettidig og systematisk vurdering af alle indkomne underretninger med henblik på at afklare, om barnet eller den unge har behov for særlig støtte. Støtten kan fx omfatte pædagogisk støtte, familiebehandling, psykologhjælp eller anbringelse uden for hjemmet i en plejefamilie eller på en institution.

Yderligere oplysninger

Specialkonsulent Peter Vendelboe, pebv@sm.dk, tlf.: 41 85 11 89
Pressemedarbejder Kirsten Palmer, kipa@sm.dk, tlf.: 41 85 11 30